

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy héra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó lap tulajdonos

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

L. Hornyák Viktor.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

A nemzeti eszme.

Debreczen, aug. 6.

(h.) Mióta a magyar nemzeti eszme oly nagy mérvben életre ébredt, mióta a magyar állam polgárai belátták, hogy nem elég az, ha az általunk lakott darab földet Magyarországnak, Hungáriának, Ungárennek, Hongriának, Hongerianak nevezik a térképen, hanem valóban magyarnak is kell annak lennie, különben fenn nem állhat: azóta a magyar nemzeti eszme fennen kezdő lobogtatni zászlaját és ha így folytatja mint most, akkor azt a zászlót diadalra is fogja vinni.

Fogalomzavar folytán nevezik ezt némelyek „magyar állameszmének“ is, hanem ez az elnevezés valami nyelvi képzelenségnek mondható, mert a magyar állam nem eszme, hanem létező, megfogható földdarab és hatalom, és ezt állammá tömöríteni sem lehet már eszme, mert az állammá alkotást ezer év előtt megcselekedték ősünk, az eszmét már diadalra juttatták nekünk e tekintetben alig hagytak hátra valami tenni valót, csak a fenntartását.

De midőn így az „állameszmét“ ők már elérték, egy drága földdarabban tényként állították elő az utókor számára: annál több mulasztást követtek el a nemzeti, a magyar nemzeti eszme kifejtésében, elérésében. Nem bánták ők, ha német, ha szász, ha tót az ország

lakossága, csak ők maradjanak azok, a mik: magyarok s az ország határát ne bántsa senki.

Pedig ez nagy hiba volt. Mert a létfenntartás küzdelmeiben és veszélyeiben az emberiség önként a tömörülésre gondol, ösztönszerűleg tudva, hogy így erősebb lesz. Ösztönét követve aztán egy vallást, vagy egy nemzetiséget vesz alapul, a melyhez való csatlakozásról azt hiszi, hogy az segíteni fog baján. Ha rossz a termék, ha súlyos az adó: csinál panszlavizmust, dáko-románizmust, azt hívén, hogy ha annak eszméi kivételhez jutnának, hát nem lenne sem szárazság, sem vízáradás, sem rossz termés, sem nyomor. Hogyan venné ő észre, hogy a más eszme, más célzat mellett tömörülő embertársát, a magyart is éppen úgy sújtja ez a nyomorúság: a szárazság, a vízáradás, az adó, mint őt.

Ennek a természetes emberi felfogásnak veszélyei annál nagyobbak, mennél erősebb a talapzat, melyhez kapaszkodhatnak. Így pl. a panszlavizmusnál a vallás és a nemzetiség egyet képező oszlopzata kétszeres erős kapaszkodót nyújt nekik a magyarok ellen.

Hajdanában, midőn még tejjel-mézzel folyó Khanaán voltunk, midőn a civilizáció, a népszaporodás nem harácsolta el annyira a tömeg elől a megélhetés könnyebb oldalát: senki sem hallott Magyarországon nemzetiségi izgatást, senki panszlavizmust, ez az új, a „vas-kor“ szüleménye.

Görgei Artur tehát mindenképen érdekes egyéniség, akár ellenséges indulattal, akár tragikai részvétellel nézzük őt.

Ezért, mikor a mult nyarat Visegrádon töltöttem, hogy Mátyás királyról tervezett trilogiam hangulatához egy kis történeti levegőt szivjak, az idők árjában sivar, kegyetlen, modern fővárosi kiránduló helylyé eszított Visegrádon, Mátyás király várának romjai után, szemem akaratlanul a mult egy másik romját, Görgei Artur alakját kereste.

De bizony Görgei Artur alakja éppenséggel nem rom; sőt inkább galambosz fejével, könnyed járásával inkább emlékeztet egy életerős amerikai farmerre, mint a világi katasztrófa szomorú hősére.

Es Görgei élete és életmódja legjobban is hasonlít egy nagy energiájú öreg gyarmatoséhoz, a ki az őserdők konok talaját kénytelen vas akarral döngetni, ostromolni, hogy lépésről-lépésre haladva, termő, áldáshozó kerti földde alakit-hassa.

Visegrádi háza körül, a Salamon-tornya alatt, már csaknem minden beültethető kerti föld és a sziklás hegycsúcs árnyékos részéből jókora darab az övé. Itt él, itt kertészkedik melán, szótlanul. Korán reggel kél: irt, nyeseget, fur, farag, öntöz; csaknem mindig hajadonfövel jár és a mint virágai, fái, bokrai közt sűrűg-forog, a szemlélő azt hiheti, hogy valami szenvedélyes botanikust vagy műkertészt lát.

A multról, a szabadságharc idejéről ugyszólván soha se beszél. Kossuth Lajos nevét nagyon ritkán ejti ki. Egyetlen egyszer hallottam,

De ez a „vas-kor“, mely a magyarra is súlyosul és mely nyomorúságával felköltötte az idegen ajkuakban az egymás között való tömörülési, tehát a tőlünk való elszakadási vágyat: a magyart is felbreszté lethargiájából; a magyar nemzeti eszme, mely ezen a drága darab földön egyedül bir létjogosultsággal, fel-emelte hatalmas fejét s a tengerből ki-emelkedő Neptunusként „Quos ego“-t kiált a körülte lázongó kisdedeknek: a nemzetiségeknek.

Hanem a magyar nemzeti eszme nem-tője jól tudja, hogy a kezében levő hatalmas szigonyt nem szabad használnia, bármily hatalmas is azzal, mert hisz övét pusztítaná vele. Hanem midőn hallatta hatalmas szavát, hogy a gyerekek megrettenjenek: barátságos, anyai jóakarattal közeledett feléjük, de azzal a szelid anyai erővel, mely leigazza a makranczos gyermeket. Bár nagy munka az: vásott gyermekeket jó utra terelni, de az anyának csaknem mindig sikerül, különösen ha eltompítja a szomszédasszonyok beavatkozó izgága nyelvét.

Minden nemzet életére nagy befolyással vannak a századok végei, ezt mutatják a franczia, olasz, magyar, sőt amerikai történelmek, mutatja a mai kor is, midőn az olasz kezét fog az általa századokon át gyűlölt osztrákkal, midőn a zsarnokok zsarnoka a muszka czár a s z a b a d s á g d a l l a m á t a Marseilaisét huzatja Kronstadtban.

Ez a század, melynek vége mileniu-

hogy valaki szóba hozta előtte Kossuthot. Görgei ránézett a beszélőre, aztán melán, bizonyos árnyalatával a szomorúságnak mondá:

— Örök hódolat az ő osztályrésze! . . .

Társaságba Görgei nem igen jár; idejét többnyire zárt körben, családjával és legbensőbb barátaival tölti. Évenként egyszer külföldre utazik, Klagenfurtban minden évben megfordul. Tábornoki nyugdíját is ott veszi föl; nyugtáján a visegrádi plébános szokta igazolni, hogy él.

Hogy e látszólag oly nyugodt arcz mily vulkanikus szenvedéseket takar, azt a legfigyelme-sebb vizsgáló se veheti észre. Görgei sohasem érzékenykedik. Pedig lelkében folyvást keserű sorsa fölött tépelődik és mondhatni, halálosan fáj neki, hogy oly sokan tartják őt hazaárulónak. Erre nézve három érdekes megfigyelést tettem.

Egyszer a visegrádi propeller-közlekedés megnyitó ünnepén szomszédja voltam a lakomán, melyen ő is megjelent. A cigány éppen a mi hátunk megett ült. A hangulat nagyon száraz, rideg volt. Ekkor én — minden szándékosság nélkül — odaszóltam a cigánynak, hogy huzza a Kossuth-nótát.

Az ismert dallam első hangjára Görgei elkomorult, letette a kést és villát és szótlanul maga elé meredve hallgatta a dalt. Aztán hirtelen fölemelte asztalkendőjét és úgy tett, mintha izzadt homlokát törölné. De én jól láttam: egy titkos könnyeseppet törült ki szeméből.

Máskor meg egy országosan ismert tudós pattantotta föl a jégburkot Görgei szívéből. Kedélyes poharozás közben, melynek Görgei csak

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A visegrádi remete.

(Görgei Arturról.)

Görgei Arturról újabban sokat irnak a szabadságharcunk történetével és e dicső küzdelem hős emlékeivel foglalkozók. De mindaz, a mit róla olvashatunk, csak a multról lebbenti föl a fátylat; Görgei ez idő szerint való életét azonban meg nem világítja. Pedig, akármit gondoljon is az ember Görgeiről, az az egy kétségtelen, hogy fölötte érdekes bepillantani ennek a sötét alaknak a lelki világába. Hiszen alig van a földön halandó, a kinek sorsa megindítóbb lehetne az övénél. És én azt hiszem, hogy még azok is, a kik Görgeit honárulónak mondják, mely szá-nalommal elborulnak, ha eszökbe jut, minő irtóztató keserv emésztheti a visegrádi remete szívét, abban a magányban, melybe őt a nép ítélete s a szenvedély vaksága élve eltemette.

Ha igaz, hogy elárulta a hazát, bizonyára nincs egy nyugodt pillanata, izzó vánkossra hajtja fejét és lélekzetét éjjel-nappal lidércnyomás fojtogatja. De ha nem igaz ez a rettenetes vád, akkor még kétségbeejtőbb lehet tehetetlenül néznie, hogyan sűtik hősi homlokára a szégyenbélyegyet! Nem tudok ennél nagyobb szenvedést a földön! Szemben állni a fanatikus előítélettel és látni, hogy a történetírás minden bizonyítéka hiábavaló. — a tömeget az igazság felé terelni lehetetlen; és e mellett érezni, hogy a legocsmányabb bűn, a honárulás vádja ártatlanul sújtja őt: ez valóban a legnagyobb vertanuság!

munkát hozza magával diadalra segíti az egész haza területén a magyar nemzet eszmét a maga ragyogó mivoltában. Fel a lobogókkal! A magyar nemzet eszme pompázó képe előtt most születik újra a magyar állam valódi magyaroknak!!

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése aug. 5-én. A képviselőház arculata teljesen magán viselte a megváltozott politikai helyzet képét. A kedélyek minden párton annyira preokkupálva voltak, hogy a vita iránti érdek jóformán megszűnt, s az új helyzetnek első konzekvenciája volt, hogy a függetlenségi párt azzal akarta manifestálni győzelmét, hogy habár még kilencz szónoka volt felírva, mégis a Vécsey Endre és Horváth Adám beszéde után véget vetett a vitának. Ez volt az első taktikai válasz a kormány elhatározására, s annyiban volt meglepetés, hogy nemcsak a kormány, hanem a kormánypárt is az obstrukciónak folytatását várta s a félhivatalos „Bud. Korr.” csak szeptember elejére számította a beállható szünnapokat. Azután volt még egy meglepetés. A vita berekesztés után felállott Helfy Ignác és kijelentette, hogy nem is volt obstrukció. Helfynek ez a kijelentése csak nagyon gyöngye ellentmondásra talált a többség részéről. Helfy kifejté, hogy a függetlenségi párt csakis egy napig obstruált, csakis azon a napon, melyen Szapáry Prónay indítványát visszautasította. Csak akkor kért három névszerinti szavazást; ámde mindaz, a mi azelőtt és a mi azután történt, nem obstrukció, hanem erélyes küzdelem és beható vitatkozás, egyszóval csak lelkes és hazafias kötelesség. A mai napon szólott még gróf Szapáry miniszterelnök is, és kérte Vadnay Andor módosítványának elfogadását. A helyzetre nézve sem Szapáry, sem az ellenzéki pártvezérek nem nyilatkoztak, hanem az első §. feletti szavazást holnapra halasztották, hogy idő legyen a pártértekezleteknek a helyzet megbeszélésére. Így a napirend ki lévén merítve, az interpellációk következtek.

Ábrányi Kornél interpellációt intézett gróf Szapáry miniszterelnökhöz a Bertchtolsheim altábornagy beszéde ügyében, mire gróf Szapáry Gyula miniszterelnök azonnal felelt s a miniszterelnök választát, melyet Ábrányi őszintének és férfiasnak nevezett, az egész ház helyeslőleg vette tudomásul.

Gr. Szapáry Gyula mai válasza, melyet az interpellációra adott, nemcsak arról tett bizonyosságot, hogy a miniszterelnök ez esetben gyorsan és jól teljesítette az alkotmányos ellenőrzést, hanem tanúságot tett arról is, hogy ha a magyar

kormány erélyt és szilárdságot mutat, akkor sohasem fajulhatnak el azok a kérdések, melyek az alkotmányos tényezők és a hadsereg közti diszharmóniákra vezethetnek. Ha gróf Szapáry Gyula megelégedett volna az első válaszzal, melyet hivatalos megkeresésére kapott, akkor ma nem arathatta volna azt a sikert, melyet azáltal aratott, hogy Bertchtolsheim altábornagy említett beszédét hiteles és teljes szövegében olvashatta fel a képviselőháznak.

Végül Bolgár Ferencz intézett interpellációt a belügyminiszterhez.

— **Szapáry miniszterelnök** lefözte a képviselőházat. — A szabadelvű párt értekezletet tartott és Szapáry Gyula gr. miniszterelnök az értekezlet feszült figyelmével terjesztette elő, hogy a kormány fontolóra vette a helyzettel járó hátrányokat s az obstrukcióval szemben, hogy a parlamenti meddőséget megszüntethesse — a nélkül, hogy az elvet elejtene — kész meghozni minden lehető áldozatot.

A terv az, hogy a javaslat most folyó I-ső szakaszának letárgyalása után a kormány az összes utána következő szakaszokat leveszi a napirendről. E helyeit azonban egy új 2. szakasz kerülne indítványba, a melynek lényege körülbelül a következő volna:

Utassítatik a belügyminiszter, hogy az előző (első) szakasz elvi kijelentése folytán szükségessé váló részletjavaslatokat, nevezetesen: az állami közigazgatási bizottságról, a vármegyei önkormányzatról és közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslatokat egyidejűleg terjessze elő.

A törvényjavaslat következő szakaszai a napirendről levétetnének s ezen módosított 2. §. elfogadása után következik a törvényjavaslat harmadik megszavazása és annak átküldése a főrendiházhoz.

Ezt a „Magyar H.” következőleg paródiázza ki: Törvényjavaslat a közigazgatás államosításáról.

1. §. A ki Magyarországon valamely közigazgatási hatalmat gyakorol, azt a belügyminiszter nevezi ki.

2. §. Magyarországon minden élő embernek a belügyminiszter parancsol.

3. §. A vármegyék autonómiaja azonban teljes épségben fentartatik.

Ez világosabb és sokkal rövidebb lenne így, jegyzi meg az idézett hirlap.

— **Az Ugron-Uzelác ügyben** Szapáry Gyula gr. miniszterelnök előleges tájékozódást nyújtott a kormánypártnak.

Előadta, hogy a kérdésbe hozott ügyben azonnal kötelességének ismerte az illetékes infor-

mációk megszerzésére szolgáló lépéseket megtenni. Ma még nincs abban a helyzetben, hogy a részletekről előterjesztést tehessen, mindazáltal annyit már most is kijelenthet (s ezt az interpelláció után is nyomban meg fogja tenni), hogy a hirlapi közlések alaptalanok. A miniszterelnök egyébként arról biztosította a pártot, hogy a részletek tekintetében, amint az módjában lesz, oly nyilatkozatot tehet, a melyek teljes megnyugvásra fognak szolgálni.

Az értekezlet a választ helyeslőleg tudomásul vette.

Ugy hirlak, hogy a miniszterelnök által jelzett megnyugtató az erre legilletékesebb helyről vett információk alapján fog megtörténni.

Fejérváry honvédelmi miniszter, mint értesülünk, a mentelmi bizottság előtt három csoportban fogja összefoglalni érveit.

Azt a kérdést, hogy Uzelác helyesen cselekedett-e vagy nem, midőn elégtételt kért Ugrontól, akként fogja a miniszter fel, hogy Uzelác helyesen cselekedett, neki mint katonának kötelessége volt elégtételt kérni, mert a katonai fel-fogás nem nézi azt, hogy a sértés feltételes volt-e vagy nem.

Azt a kérdést pedig, hogy Ugron helyesen cselekedett-e vagy nem, mikor a kihívást visszautasította, a miniszter úgy fogja fel, hogy Ugron mint képviselő helyesen cselekedett, de mint gentleman-nek a sértésért elégtételt kellett volna adnia akár a parlamentben, akár lovagias uton.

Végül harmadszor akként fog argumentálni a honvédelmi miniszter, hogy a szólásszabadságnak a parlamentben is vannak határai, mutatja Böszörményi esete. Mindezek alapján a honvédelmi miniszter oda fog konkludálni, hogy az eset nem tartozik a mentelmi bizottság elé.

— **Nem a király nevében!** Szapáry minisztereln. felelve ifj. Ábrányi Kornél interpellációjára az Ugron-Uzelác-ügyben, ezeket mondta Bertchtolsheim hadtestparancsnok nyilatkozatára nézve:

A kapott felvilágosítás szerint teljesen alaptalan a közlemény ama része, mintha a parancsnok legfelsőbb meghagyás nyomán szólt volna, mert legfelsőbb meghagyást nem kapott s így erre nem is hivatkozhatott. A mi magának, a hadtestparancsnok nyilatkozatának lényegét illeti, bátor vagyok azokat a következőkben előterjeszteni. (Halljuk.) Felemlítette, hogy az ezred egy idő óta gyanúsított oly vádakkal, melyek jelenleg még hivatalos nyomozás tárgyát képezik, — hogy e gyanúsítások dacára az ezred tisztikara az egész időn át kellő nyugodtságot

esőndés nézője volt, a tudós odament hozzá és koczinanti akart vele.

— Tábormok ur, nagyon örvendenék, ha koczinthatnék önnek.

Görgei fölemelte poharát, fölállt, szemébe nézett a tudósnak és halkán, reszkető, keserű hangon dörmögte:

— Egy honárulóval akar koczinítani?

Halloítottam ezt a hangot és összerázkódtam. Megdöbbenett az a mély bánat, az a véghetetlen elkeseredés, mely ebben az egy szóban Görgei ajkairól kitört.

A harmadik eset is méltó a följegyzésre.

A Mátyás-forrás közelében, a Duna lábánál Mátyás-korabeli palota romjaira bukkantak. Az országos műemlékek bizottságának miniszteri kiküldöttje lefotografálta a romokat és többeket felszólított a nézők közül, hogy üljenek le a kövekre. Görgei szintén ott volt és a régész udvariasan feléje fordult, kérve őt, hogy vegyüljön a csoportba. Görgei tévovázva nézett a közönségre, aztán nagy rábeszélés után leült egy kópárkánya.

De mialatt a tudós a fotografiai készüléket igazgatta, Görgei észrevétlenül félrefordította arcát, úgy hogy a képen semmit se láthatni belőle.

Vajjon mit érzett a büszke, nagyratörő, hősellekű Görgei a csodálatos rezignáció e pillanatában? . . .

Rudnyánszky Gyula.

Szerelmi aforizmák.

Irta: Sz. Buday Etel.

Egy fiatal leány szerelme: szívben gyökeredző titkon nyíló virág, mit csak illata árul el s ha a csalódás csipős dere nem hervasztja el, úgy lesz belőle tartósan virító rózsaszál — ön-maga s más boldogítására.

Egy szenvedélyes nő szerelme: izzó láva, s jaj azon tájnak hol pusztítva halad! Elperzsel, elhamvaszt mindent, mi elébe akad: hogy soha többé új életre ne viruljon s temetve maradjon hamu-réteg alatt.

És átkos emléket hirdeti a táj s ő böszülten rohanva egyszer csak megáll — kihülve forróságával száll el veszélyessége, s hamu marad ő is — heve emészté fel.

Idővel elenyészik ez is a semmiségbe s vissza marad csak fájdalmas emléke.

Egy szelid nő szerelme: csörgedező kis patak, s hol elhalad, minden új életre fakad. Zöldel, virul a táj, illetőleg gyönyörködöttől, és áldása lesz az őt környező vidéknek.

A változékony férfi szerelme, szeszélyes forgó szél, játszin kap fel mindent, mit útjában lel, s mind szűkebb körben forogva véle — port hint felébe — s vigan suhanva tova, nyomot nem hagyva, ugyan oly hévvel, körül karolja

mind azt, mivel a végzet továbbra is össze hozza.

A férfi szerelme: egy tova rohanó hegyi zuhatag, mely nem ösmer gátot, nem akadályt s mi útjában akad mindent össze zuzva magával ragad. Örizkedj ez ártól, mely sziporkálva, ezer színt váltva — hűsítő hulláma ködfátyolával csábítón betakar.

A nő szerelme: tengerszem — melynek csodás világát mélysége takarja el, s ha belenézsz, sima tükre híven adja vissza arczodat hogy megőrizhesse mélyében rejtett dus kincs halmait. Sima felszín, háborgó mélység, mit titkos elemek összeérintkezése hoz létre, s ilyenkor a csendes sima tó vize, felkorbácsolt zajgó hullámokban tör fel — egész a magasba, fel a mennyboltig, hol víz párázat alakjába válik felhővé, és megtisztulva vissza hull a földre, üditőleg, eltétőleg, s haszon nélkül még sem vész el a semmiségbe.

Egy nemes lelkű férfi szerelme: nagy tenger, mélyébe rejtett csoda világgal, mely telve nagy becsű kincsekkel, s ki szerencsés azokhoz juthatni, egész életére boldoggá teszi. De nem így egy önző szenvedélyes férfi szerelme: mely enmagát s másokat emészt fel, perzselve lankaszt forró hevével, kiméletet nem ösmer önzésében, s kész a végletekre, önczélját nem tévesztve, feláldoz anélkül, hogy boldoggá tenne.

Ily sok féle a szerelme, — mint sok élő

és higgad testparancs szerencsés és nemzedékokat, s a eddig, ugyan maga

vári tartó kizárólag mesemegyerály ő fel részint a pánna sz ő felsége v i s e l ő Uzelác üg ülésben v lasztnak zottsági t badelvű p a legközel valószerű, fogja érd ügyet. — megye na ezelőtt a Gyula kép lag képvis mint előd

Az orosz lik a Fran sét. Máso ellen van lik. Jellen lyokban s a francziá vetkezések czia tenger mint az o rájtaik em így egy f Or oszorsz ez irta: Oroszorsz auguszt. Moszkváb Szent-An nyujtatta tal, tovább dor-rend, Anna-rend B r ú s s Laekenből

fegyver, s miként h veszélytele

Szer beri — v mely nem éppen az

Ezen mennyi fá elérhetle

Még temtől, ne mok dern megkülöml talanságtó servei, fáj mei, boldo vannak az tól és bol nya is fele vedést. Az vakok, tud tökben hiá hetnek. M feketeséget nem tudha

Ilyen annak, ki szivárvány hiányzik a világíthatn

munkát hozza magával diadalra segíti az egész haza területén a magyar nemzetesi eszmét a maga ragyogó mivoltában. Fel a lobogókkal! A magyar nemzetesi eszme pompázó képe előtt most szünetlik újra a magyar állam valódi magyar nakk!

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése aug. 5-én. A képviselőház arculata teljesen magán viselte a megváltozott politikai helyzet képét. A kedélyek minden pártban annyira preokkupálva voltak, hogy a vita iránti érdek jóformán megszűnt, s az új helyzetnek első konzekvenciája volt, hogy a függetlenségi párt azzal akarta manifesztálni győzelmét, hogy habár még kilencz szónoka volt felírva, mégis a Vécsey Endre és Horváth Ádám beszéde után véget vetett a vitának. Ez volt az első taktikai válasz a kormány elhatározására, s annyiban volt meglepetés, hogy nemcsak a kormány, hanem a kormánypárt is az obstrukciónak folytatását várta s a félhivatalos „Bud. Korr.” csak szeptember elejére számította a beállható szünetnapokat. Azután volt még egy meglepetés. A vita berekesztés után felállott Helfy Ignác és kijelentette, hogy nem is volt obstrukció. Helynek ez a kijelentése csak nagyon gyöngye ellentmondásra talált a többség részéről. Helfy kifejté, hogy a függetlenségi párt csakis egy napig obstruált, csakis azon a napon, melyen Szapáry Prónay indítványát visszautasította. Csak akkor kért három névszerűt szavazást; ámde mindaz, a mi azelőtt és a mi azután történt, nem obstrukció, hanem erélyes küzdelem és beható vitatkozás, egyszerűen csak lelkes és hazafias kötelesség. A mai napon szólott még gróf Szapáry miniszterelnök is, és kérte Vadnay Andor módosítványának elfogadását. A helyzetre nézve sem Szapáry, sem az ellenzéki pártvezérek nem nyilatkoztak, hanem az első §. feletti szavazást holnapra halasztották, hogy idő legyen a pártértekezletnek a helyzetre megbeszélésére. Így a napirend ki lévén merítve, az interpellációk következtek.

Ábrányi Kornél interpellációt intézett gróf Szapáry miniszterelnökhöz a Berchtolsheim altábornagy beszéde ügyében, mire gróf Szapáry Gyula miniszterelnök azonnal felelt s a miniszterelnök választát, melyet Ábrányi őszintének és férfiasnak nevezett, az egész ház helyeslőleg vette tudomásul.

Gr. Szapáry Gyula mai válasza, melyet az interpellációra adott, nemcsak arról tett bizonyosságot, hogy a miniszterelnök ez esetben gyorsan és jól teljesítette az alkotmányos ellenőrzést, hanem tanúságot tett arról is, hogy ha a magyar

kormány erélyt és szilárdságot mutat, akkor sohasem fájulhatnak el azok a kérdések, melyek az alkotmányos tényezők és a hadsereg közti diszharmóniákra vezethetnek. Ha gróf Szapáry Gyula megelégedett volna az első válaszzal, melyet hivatalos megkeresésére kapott, akkor ma nem arathatta volna azt a sikert, melyet azáltal aratott, hogy Berchtolsheim altábornagy említett beszédét hiteles és teljes szövegében olvashatta fel a képviselőháznak.

Végül Bolgár Ferencz intézett interpellációt a belügyminiszterhez.

— **Szapáry miniszterelnök** lefözte a képviselőházat. — A szabadelvű párt értekezletet tartott és Szapáry Gyula gr. miniszterelnök az értekezlet feszült figyelme mellett terjesztette elő, hogy a kormány fontolóra vette a helyzettel járó hátrányokat s az obstrukcióval szemben, hogy a parlamenti meddőséget megszüntethesse — a nélkül, hogy az elvet elejtené — kész meghozni minden lehető áldozatot.

A terv az, hogy a javaslat most folyó I-ső szakaszának letárgyalása után a kormány az összes utána következő szakaszokat leveszi a napirendről. E helyett azonban egy új 2. szakasz kerülne indítványba, a melynek lényege körülbelül a következő volna:

Utasítatik a belügyminiszter, hogy az előző (első) szakasz elvi kijelentése folytán szükségessé váló részletjavaslatokat, nevezetesen: az állami közigazgatási bizottságról, a vármegyei önkormányzatról és közigazgatási biróságokról szóló törvényjavaslatokat egyidejűleg terjessze elő.

A törvényjavaslat következő szakaszai a napirendről levételnek s ezen módosított 2. §. elfogadása után következik a törvényjavaslat harmadik megszavazása és annak átküldése a főrendiházhoz.

Ezt a „Magyar H.” következőleg paródiázta ki: Törvényjavaslat a közigazgatás államosításáról.

1. §. A ki Magyarországon valamilyen közigazgatási hatalmat gyakorol, azt a belügyminiszter nevezi ki.

2. §. Magyarországon minden élő embernek a belügyminiszter parancsol.

3. §. A vármegyei autonómiaja azonban teljes épségben fentartatik.

Ez világosabb és sokkal rövidebb lenne így, jegyzi meg az idézett hirlap.

— **Az Ugron-Uzelácz** ügyben Szapáry Gyula gr. miniszterelnök előleges tájékozódást nyújtott a kormánypártnak.

Előadta, hogy a kérdésbe hozott ügyben azonnal kötelességének ismerte az illetékes infor-

mációk megszerzésére szolgáló lépéseket megtenni. Ma még nincs abban a helyzetben, hogy a részletekről előterjesztést tehessen, mindazáltal annyit már most is kijelenthet (s ezt az interpelláció után is nyomban meg fogja tenni), hogy a hirlapi közlések alaptalanok. A miniszterelnök egyébként arról biztosította a pártot, hogy a részletek tekintetében, amint az módjában lesz, oly nyilatkozatot tehet, a melyek teljes megnyugvára fognak szolgálni.

Az értekezlet a választ helyeslőleg tudomásul vette.

Ugy hirlak, hogy a miniszterelnök által jelzett megnyugtató az erre legilletékesebb helyről vett információk alapján fog megtörténni.

Fejérváry honvédelmi miniszter, mint értesülünk, a mentelmi bizottság előtt három csoportban fogja összefoglalni érveit.

Azt a kérdést, hogy Uzelácz helyesen cselekedett-e vagy nem, midőn elégtételt kért Ugrontól, akként fogja a miniszter fel, hogy Uzelácz helyesen cselekedett, neki mint katonának kötelessége volt elégtételt kérni, mert a katonai felfogás nem nézi azt, hogy a sértés feltételes volt-e vagy nem.

Azt a kérdést pedig, hogy Ugron helyesen cselekedett-e vagy nem, mikor a kihívást visszautasította, a miniszter úgy fogja fel, hogy Ugron mint képviselő helyesen cselekedett, de mint gentleman-nek a sértésért elégtételt kellett volna adnia akár a parlamentben, akár lovagias uton.

Végül harmadszor akként fog argumentálni a honvédelmi miniszter, hogy a szólásszabadságnak a parlamentben is vannak határai, mutatja Bösörényi esete. Mindezek alapján a honvédelmi miniszter oda fog konkludálni, hogy az eset nem tartozik a mentelmi bizottság elé.

— **Nem a királyi nevében!** Szapáry minisztereln. felelve ifj. Ábrányi Kornél interpellációjára az Ugron-Uzelácz-ügyben, ezeket mondta Berchtolsheim hadtestparancsnok nyilatkozatára nézve:

A kapott felvilágosítás szerint teljesen alaptalan a közlemény ama része, mintha a parancsnok legfelsőbb meghagyás nyomán szólt volna, mert legfelsőbb meghagyást nem kapott s így erre nem is hivatkozhatott. A mi magának, a hadtestparancsnok nyilatkozatának lényegét illeti, bátor vagyok azokat a következőkben előterjeszteni. (Halljuk.) Felemlítette, hogy az ezred egy idő óta gyanúsított oly vádakkal, melyek jelenleg még hivatalos nyomozás tárgyát képezik, — hogy e gyanúsítások dacára az ezred tisztikara az egész időn át kellő nyugodtságot

mind azt, mivel a végzet továbbra is össze hozza.

A férfi szerelme: egy tova rohanó hegyi zuhatag, mely nem ösmer gátot, nem akadályt s mi utjában akad mindent össze zuzva magával ragad. Örizedj ez ártól, mely sziporkálva, ezer színt váltva — hűsítő hulláma ködfátyolával csábító betakar.

A nő szerelme: tengerszem — melynek csodás világát mélysége takarja el, s ha belenéz, sima tükre híven adja vissza arczodat. hogy megőrizhesse mélyében rejtett dus kincs halmait. Sima felszín, háborgó mélység, mit titkos elemek összeérintkezése hoz létre, s ilyenkor a csendes sima tó vize, felkorbácsolt zajgó hullámokban tör fel — egész a magasba, fel a mennyboltig, hol víz párázat alakjába válik felhővé, és megtisztulva vissza hull a földre, üdítőleg, élte-tőleg, s haszon nélkül még sem vész el a semmiségbe.

Egy nemes lelkű férfi szerelme: nagy tenger, mélyébe rejtett csoda világgal, mely telve nagy becsű kincsekkel, s ki szerencsés azokhoz juthatni, egész életére boldoggá teszi. De nem így egy önző szenvedélyes férfi szerelme: mely enmagát s másokat emészt fel, perzselve lankaszt forró hevével, kiméletet nem ösmer önzésében, s kész a végletekre, öncélját nem tévesztve, feláldoz anélkül, hogy boldoggá tenne.

Ily sok féle a szerelem, — mint sok élő

csöndes nézője volt, a tudós odament hozzá és koczintani akart vele.

— Tábornok ur, nagyon örvendének, ha koczinthatnék önnel.

Görgei fölemelte poharát, fölállt, szemébe nézett a tudósnak és halkán, reszkető, keserű hangon dörmögte:

— Egy honárulóval akar koczintani?

Hallottam ezt a hangot és összerázkódtam. Megdöbbenett az a mély bánat, az a véghetetlen elkeseredés, mely ebben az egy szóban Görgei ajkairól kitört.

A harmadik eset is méltó a följegyzésre.

A Mátyás-forrás közelében, a Duna lábánál Mátyás-korabeli palota romjaira bukkantak. Az országos műemlékek bizottságának miniszteri kiküldöttje lefotografálta a romokat és többeket felszólított a nézők közül, hogy üljenek le a kövekre. Görgei szintén ott volt és a régész udvariasan feléje fordult, kérve őt, hogy vegyüljön a csoportba. Görgei tétovázva nézett a közönségre, aztán nagy rábeszélés után leült egy kőpárkányra.

De mialatt a tudós a fotografiai készüléket igazgatta, Görgei észrevétlenül félrefordította arczát. Ugy hogy a képen semmit se láthatni belőle.

Vajon mit érzett a büszke, nagyratörő, hőselkű Görgei a csodálatos rezignáció e pillanatában? . . .

Rudnyánszky Gyula.

Szerelmi aforizmák.

Irta: Sz. Buday Ete.

Egy fiatal leány szerelme: szívben gyökeredző titkon nyíló virág, mit csak illata árul el s ha a családás csipős dere nem hervasztja el, úgy lesz belőle tartósan virító rózsaszál — önmaga s más boldogítására.

Egy szenvedélyes nő szerelme: izzó láva, s jaj azon tájnak hol pusztitva halad! Elperzsel, elhamvaszt mindent, mi elébe akad: hogy soha többé új életre ne viruljon s temetve maradjon hamu-réteg alatt.

És átkos emlékét hirdeti a táj s ő böszülten rohanva egyszer csak megáll — kihülve forróságával száll el veszélyessége, s hamu marad ő is — heve emészté fel.

Idővel elenyészik ez is a semmiségbe s vissza marad csak fájdalmas emléke.

Egy szelid nő szerelme: csörgedező kis patak, s hol elhalad, minden új életre fakad. Zöldel, virul a táj, illetőleg gyönyörködöttöleg, és áldása lesz az őt környező vidéknek.

A változékony férfi szerelme, szeszélyes forgó szél, játszin kap fel mindent, mit utjában lel, s mind szűkebb körben forogva véle — port hint felébe — s vigan suhanva tova, nyomot nem hagyva, ugyan oly hévvel, körül karolja

és higgad testparancs szerencsés és nemzeti gokat, s a eddig, ugyan magat

vári tartó kizárólag mesmegyerály ó fel részint a pánnál sz ó felsége v i s e l ő Uzelácz üg ülésben v laszának zottsági ta badelvü p a legközele valószínű, fogja érd ügyet. — megye na ezelőtt a Gyula kép lag képvis mint előd

Az orosz lik a Fran sét. Mások ellen van lik. Jellen lyokban s a franciai vetkezések czia tenge mint az o rájtaik en így egy f Ororszorsza ezt írta: Oroszorszá auguszt. 4 Moszkvában Szent-Anó nyújtatta tal, további dor-rend, Anna-rend B r ü s s z Laekenből

fegyver, s miként h veszélytele

Szerel beri — va mely nem éppen az

Ezen mennyi fá elérhetlen

Még lemtől, nem mok derm megkülöml talanságtól servei, fája mei, boldo vannak az től és bold nya is fele vedést. Az vakok, tud tőkben hiá hetnek. Me feketeséget, nem tudha

Ilyen annak, ki szivárvány hiányzik a világhatná

és higgadságot tanusított. Kijelentette a hadtestparancsnok, hogy ők mint katonák, abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy a politikai és nemzetiségi mozgalmaktól távol tarthatják magukat, s azért elvárja a tisztikartól, hogy mint eddig, ugye zentul is, nyugodt és kitogástalan magatartást fog tanusítani.

— **Belföldi hírek.** Ő felsége temesvári tartózkodása alkalmával, miután a látogatás kizárólag helyi jellegű, csakis a temesvári és temesmegyei küldöttségek hódolatát fogadja, a király ő felsége kíséretében érkező méltóságokat részint a hadtestparancsnoknál, részint a főispánnál szállásolják el. A püspöki palotát, a hova ő felsége megszáll, már tatarozzák is. — A képviselőház mentelmi bizottsága az Ugron-Uzelác ügyben holnap délután ülést tart. Ez ülésben valószínűleg egyelőre csak előadót választanak az ügy számára. Hannibál József bizottsági tag, ki néhány hó előtt kilépett a szabadelvű pártból, lemondott tagságáról. Helyébe a legközelebbi napokban új tagot választanak s valószínű, hogy a mentelmi bizottság előbb nem fogja érdemlegesen tárgyalni a hozzája utalt ügyet. — **Képviselőválasztás.** Ungmegye nagy-bereznai választókerületében, melyet ezelőtt a munkácsi püspökké kinevezett Firczak Gyula képviselt, Sztáray István gróftól egyhangúlag képviselővé választották. Az új képviselő, mint előde is, a kormánypárt híve.

— **Külföldi hírek.** Pétervári, aug. 4. Az orosz sajtóban csupán egyes hangok követelik a Franciaországgal való szerződés megkötését. Mások éppenséggel a szerződés megkötése ellen vannak és a szabad kéz politikáját követelik. Jellemző, hogy az alsóbb orosz néposztályokban sűrűn olvasott Gazetta nem hiszi, hogy a francziáknak rendezett ovációk politikai következtetéseket fognak maguk után vonni. A franczia tengerészek lelkesedése még nagyobb volt, mint az oroszoké; számosan közülök itteni barátjaik emlékkönyveibe saját szerzői dolgokat írtak; így egy franczia ezt írta: „Franciaország és Oroszország két test és egy lélek.” Egy másik ezt írta: „Már most Franciaország mellett — Oroszország is a mi hazánk!” — Belgrád, auguszt. 4. Pasics miniszterelnök azt sürgönyzi Moszkvából, hogy a császár Sándor királynak a Szent-András-rend nagy keresztjét gyémántokkal nyújtotta át György és Mihály nagyhercegek által, továbbá Rysztics regensnek a Nevszki Sándor-rend, Pasics miniszterelnöknek pedig a Szt.-Anna-rend nagy keresztjét adományozta. — Brüsszel, aug. 4. Tegnap esti 11 órakor Laekenből az a hír terjedt el, hogy a királyné,

egyver, s csak attól függ, ki kapja kezébe — miként használja, hogy az veszélyessé a vagy veszélytelenné váljon.

Szerelme: mely vagy nagyon is sok emberi — vagy sok isteni szikrát éleszt a szivben, mely nemesit lélekbe s nagygyá tesz — a vagy éppen az ellenkezőt idézi elő.

Ezen emberi szivnek legnemesebb érzelme, mennyi fájdalmat, gyötrelmet okoz ott, hol az elérhetetlen marad minden boldogságával.

Még is azon lények, kik mentek az érzelmtől, nem irigylendők, zavartalan sziv nyugalmok dermesztő lehet... Hogy is tudhatnák ők megkülönböztetni a sziv boldogságát a boldogtalanságtól: kinek szivét soha a szerelme, keservei, fájdalmai át nem járta, sem annak örömei, boldogsága. — Igaz, sok lelki fájdalomtól, vannak az ily egyének megkímélve, de sok örömtől és boldogságtól elvonva, melynek egy paránya is felejteti, kárpótolja a már kiállott szenvedést. Az ily egyének olyanok, mint született vakok, tudják, hogy szivek léteznek, de képzeletben hiányzik a fogalom, hogy milyenek lehetnek. Mert csak a sötétséget ösmerik, az örök feketeséget, mely szemeik világát borítja — így nem tudhatják mi a sziv.

Ilyen örökös sötétségben lehet lelki világa annak, ki soha nem volt szerelmes, s a szerelme szivárvány hét színét soha nem foghatja fel — hiányzik a gyújtó szikra szivében mely azt megvilágíthatná hogy lássa.

ki Klementina hercegnővel érkezett oda — és Spaaba készült, a halállal vívódik. Oly heves roham fogta el a királynét, hogy maga is azt hitte, már halálán van és papot hivatott. A királyért is sürgönyözöttetett Osztenébe. Szerencsére maguk az orvosok is tulozták első pillanatban a veszélyt.

HELYI HIREK.

Határidő naptár.

Naptár: Augusztus 5. Szerda. Prot. naptár: Oswald Róm kath. naptár: Havi Bold. A. Izs. naptár: Ab 1. Rosch-Chodes. Görög rap. Krisztina 24.

Nagy sétatáncverseny vasárnap és ünnepponkon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. u. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünneppnap d. e. 10-11 óra közt.

Országos vásár aug. 8-tól aug. 11-ig.

Aug. 7. Velenczky Mátyás bünpere.

Aug. 8. A h. hadházi ifjuság táncvizsgálma a csereerdőn.

Aug. 14. Hajdumegye köz. bizottságának ülése.

Aug. 24. Tanaregyetűi közgyűlés H.-Nánáson.

Aug. 25. A depr. honv. egyet. közgyűlése

Aug. 27. 1882-ös katonák bevonulása fegyver gyakorlatra.

— **Az egriek Debreczenben.** Tegnap délután négy óra előtt már megelénkült a hatvan-utca, mely fel volt lobogóva nemzeti színnel s a város színeivel. Az érdeklődők, daczára a nagy forráságnak, tömegesen siettek a hatvan-utcai vásártéri állomáshoz, melynek indóháza diszesen volt fellobogóva. A kitódult nagy néptömeg úgy amint a hely és az alkalom engedte, a pályaudvaron belül és kívül foglalt helyet. Maguk a dalárdisták is négy órára mentek ki, holott a vonat beérkezése csak 4 óra 56 percre volt jelezve. A hosszú várakozás ellen többen a laczkonyha hűvös sátraiban kerestek szórakozást és üdülést a vonat megérkezéséig. A lázas izgatottsággal váró nagy közönség elől egyszerre csak eltűntek a dalárdisták s a hosszas várakozást arra használták fel, hogy a közeli kertben nyaraló Lengyel Imre díszelnöküket szerenáddal tisztelték meg. A dalárok visszaérkezése után pár perc múlva a hatvan-utcai temetőt övedző árnyas fák lombjai közül előtűnt a zakatoló mozdony, erősen prűzkölve, füstölve robovva be a pályaudvarra pontosan 4 óra 56 perczkor. A vonat több mint tízen négy kocsihozott magával, melyeket zsufozásig töltött meg a csaknem 300-ra tehető egri vendégkoszoru, kik között ott volt Szederkényi Nándor országos képviselő, Lipcsey egri kir. közjegyző, az egri lapok szerkesztői sat. A megérkezettekhez Lengyel Imre nyug. tszéki bíró, a dalárda díszelnöke tartott üdvözlő beszédet, kifejtvén benne azt a rokonszenvet és ragaszkodást, melylyel az egriekkel szemben és iránt viseltek. Örömmel, lelkesedéssel üdvözlőlvén őket körünkben, hol biztosította a legigazibb magyar vendégszeretetről. A Lengyel Imre üdvözlő beszédére kitört lelkes éljenzés után az egriek nevében Ludassy Mátyás, az egriek karmestere tartott emelkedett hangú beszédet, melyben lelkesültséggel és hazafisággal párosult gazdag hasonlatokkal tisztelt meg bennünket debreczenieket. A beszéd után tömörült a nagy néptömeg ki a pályaudvar elé, ahol az első debreczeni speciálitás, a nagy por füstölögve szállott fel. Az egri dalárdistákat három fellobogózott lóvasutra ültették fel, míg nagy része az egri vendégeknek még bérkocsit sem kaphatott. A lóvasutal érkezők a „Biká"-nál szállottak le, honnan az elszállásolás történt meg. Nagy része szivesen látott egri vendégeinknek azonnal a város megtekintésére oszlott szét, nem szűnván meg azt dicséretével elhalmozni.

Az Egerből érkezett dalárdista vendégeket a dalárdisták szétkapkodták, hogy elszállásolják. Nem bizonyult jónak az, hogy a hatvan-utcai állomásnál fogadták a vendégeket, mert nagy volt a hiányosság közlekedési eszközökben, míg a főállomási épületnél ott volt a kis vasút és a sok kocsi. Ez intézkedés folytán a vendégek legnagyobb része gyalog jött be a városba. A szállodák megteltek, úgy, hogy sokan nem kaptak szobát, — vásár is levén — hanem a város ven-

dégszerető közönsége az ilyeneket magánlakáson helyezte el.

Este 7 óra tájban tömörült az egri dalárda és a közönség a Margit-fürdőben a szabaddban Lengyel Imre díszelnök és Mark Endre dalárda-elnök vezetése alatt. Itt sört szolgáltak fel nekik s az érdeklődők szögről-végre megtekintették a Margit-fürdőt, melynek pompás berendezését nem győzték eléggé dicsérni.

1/8 óra tájban felkerekedett a társaság a hölgyekkel egyetemben és gyalog a nagyerdőre mentek. A szép fasor az egriek nagy tetszésében részesült, de még inkább a nagyerdő, hol a redoute előtt volt terítve s a vendéglő szabad helyiségét és verandáját már teljesen ellepte a nagy közönség.

A debreczeni dalárda, mely ugyanesak kitett magáért, itt 200 terítékű banketet adott, melyet Papp György vendéglős jó ízű ételekkel és italokkal látott el.

A banketen felkészöntők is voltak, melyek sorát Mark Endre, a debreczeni dalegyetelnőke nyitotta meg, szép dikczióban üdvözlőlvén az egri kirándulókat, különösen éltetve a dalárdát, mely első volt a ki barátságos jobbot nyujtott a most már Egerrel szorosabb kapcsolatba jött Debreczennek.

Utánna Szederkényi Nándor országgyűlési képviselő mondott emelkedett hangon tartott beszédet, szép költői hasonlatokkal, melyeket a délibábos Hortobágyról vett, éltette Debreczen és a depr. dalárdát, köszönetet mondva a szives fogadtatásért.

Ezután még Pacsák egri dalárdista köszöntötte fel Debreczen városát, Kósa Barna az átrándult egri szép hölgyeket, mire a dikcziózás véget ért.

Nagy élvezetet szerzett az egri és a debreczeni dalárda hangversenye, melynél azonban nem az volt a cél, hogy ki nyerve el a pálmát. Az egriek gyönyörűen énekeltek, de a mieink sem hagyták magokat.

A műsort a debreczeni dalárda vezette be Schiller „Dalnok“-ával, melyet zajosan megtapsoltak. Utána a „Cis moll Kápolna“-t énekelte el az egri dalegyet a közönség viharos tapsai közt.

Ezután így osztották fel a műsort: „Busan dalol“, a depr. dalárda, „Varázséj“ Storchtól, az egri dalárda, „A rózsá“ Storchtól, a depr. dalárda, „Még fáj a sziv“, Palotásitól, az egri dalárda, „Őseink emléke“ a debreczeni dalárda.

Az óriási közönség minden számot megmegtapsolt, de a legnagyobb tetszésben mégis ez az utolsó szám részesült.

A hangverseny bevégezte után a redoute termébe vonult a hölgy-közönség legnagyobb része és kezdetét vette a tánc. A tour-táncok nem igen sikerültek a sokadalom miatt, de annál vigabban perdült a csárdás. Az első négyest 50 pár tánczolta.

A közönség egy része éjjeli egy órakor külön vonaton haza tért a városba, míg a másik rész kivilágos kivirradtig mulatott. Az egriek közül sokan le sem feküdtek, hogy aztán az 1/25 órai vonattal haza utazzanak. A Bikában mulattak reggelig. Közülök alig maradt valaki városunkban.

Mint halljuk, Debreczen közelebb viszonzoni fogja az egriek látogatását.

Az első viccz a fűzesabonyi vasutra ezen a báln születt és így szól:

„A fűzesabonyi vasut olyan lassan halad, hogy ha Csávolszky Debreczenben felül, a zseibeiben levő hatosok Fűzesabonyig kamatoskamattal száz forintba növekednek míg oda ér.“

Talán van is benne egy kis igazság.

— **Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága** tegnap délután tartotta meg rendes havi ülését, melynek legfőbb tárgyát a h. polgármesternek julius hóról szóló jelentése képezte. A jelentés szerint a rendőrség által lopásért letartóztatott 9, kihágásért 114, összesen 123 egyén. Ezek közül az illetékes bíróságnak átadott 9 es a rendőrség által megbüntettetett 114. A városból eltolonczoltatott 17, keresztül tolonczoltatott 23, kényszer utlevéllel kiutasított 24, összesen 64 csavargó. Iliparügy: Iparengedélyt julius hóban 30 egyén nyert. Ezen engedélyek kiadásakor ipardij czimen 21 egyéntől 5 frtjával 105 frt, 9 egyéntől 16 frtjával 90 frt, együtt 195 forint vétetett be az alapítványi pénztár javára. Ezek közül 17 idegen illetőségű

— **Az ártézi-kut furását,** a mennyiben a még szükségesnek bizonyult kazán felállításával már készen vannak, ismét megkezdették. Most már újra hallgathatják az arra sétálók a gép zakatolását, prúszkölhetnek a szél által levert füsttől s a kitóduló gőztömegektől.

— **A Bernáth István és Kaczander Ignác** között lefolyt párbaj ügyét tegnap d. u. tárgyalta a debr. kir. törvényszék. Minthogy azonban Kaczander nem jelent meg, az ügy e részének tárgyalására új határidőt tűztek ki elővezetetés terhe mellett. Bernáth Istvánt 3 napra államfogháza ítélt el a törvényszék párbaj vétésé miatt.

— **Hűséges gazdasszony.** Ritka madár, de mint a példa mutatja, mégis akad, mint a fehér holló. Egy férj, aki különválva élt nejétől, nagy betegségbe esett és kigyógyította őt a kuruzslásról általánosan ismert gazdasszony. Halálból aztán, hogy egészségét is fentartsa, magánál tartotta a jölvető nőt és éltek hol csendességben, hol zivatarosan egy fedél alatt, egy fészekben. A férfi azonban egy reggel arra ébredt, hogy férjes leánya haza érkezett a különben gazdag apát ápolni öreg napjaira. A legelső teendője az volt a jövevényeknek, — hogy uti laput kötött a gazdasszony talpára és kiakolbólitotta az elfoglalt paradicsomból egész a kapu aljáig. — Bezárták az ajtókat, de egyik szoba ablakát nyitva felejtették. Az önértében sértett gazdasszony azonban nem távozott és a lármára összecsendült nép hahotái között a nyitott ablakon visszamászott a mindezt csendes hidegvérűséggel végig nézett férfi ablakába. A hűségnek ilyen tanujelét szolgáltató nő sorsa aztán hova fejlődött, nem tudjuk.

— **Szerencsés lutrinnyerő.** Egyik debreczeni polgártárs a 3 47 62 számmal tegnap ternót csinált és 4800 frtot nyert.

— **A laczi konyha** vásárról-vásárra helyet cserélni kénytelen. Újabb rendelet értelmében a hatvan-utcai vásártéri állomás előtt állították fel, ahol is kedvelt és látogatott szórakozási helye a mulatni szerető debreczenieknek.

— **Eltévedt bőrönd.** A III. kerületi alkaptányságnál egy még egészen új nagy bőrönd van, mely valahogy a vasutnál tévedt el. Ha tulajdonosa esetlenül e sorokra akad, megtudhatja, hogy csak kellő igazolás mellett juthat bőröndje birtokába.

— **Tanulóul felvétetik** Dávidhazy Imre könyvkötészetében egy jó családból való 14—16 éves erőteljes fiu, ki 3—4 gimnaziumi vagy reáliskolai osztályt végzett.

x **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomor görcsökben és rendetlen székülésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, L. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

5.

Hazánk s a külföld.

— **Népmese a vasárnapi munkaszünetről** Tápó-Szentmártonból írják, hogy az ottani nép mesét csinált már a vasárnapi munkaszünetről. Azt mondja el a mese, hogy miképpen keletkezett a munkaszüneti törvény. — A k-i pusztá földesura és a számtartója — mondja a mese — szörnyen saanyagatták a szegény népet. Megsokallotta ezt az Isten és követeket küldött a földesurhoz. Két nagy szakállú öreg ember szállott le egyszer csak az égből s egy nagy peccéses levelet dobott a földesur lába elé. A levélben arra intí az Isten a földesurat, hogy a népet ne saanyagassa, ünneppon munkára ne kényszerítse s jobb bért adjon cselédeknek. A földesur és a számtartó nem szívesen olvasták az Isten levelét s el akarták kergetni a két öreg embert. Hozzájuk se nyulhattak, mert azok rögtön fölemelkedtek a levegőbe és elszállottak a dühös ur elöl. Távolabb azonban újra leszállottak az ország-utra, mert hát az angyaloknak különösen jól esik a gyaloglás. Alig pillantotta meg őket a földesur és számtartója, rögtön puskát ragadtak s utána löttek az Isten követek. A golyó ezekről perzsze lepattogzott s az égből nagy fekete felhő

ereszkedett alá, mely elborította a követeket. A fekete felhőből pedig rettentő vihar keletkezett. A földesur flaival, gazdatisztjeivel s a földjén dolgozó négy ezer emberrel egy pajtába menekült a vihar elől. A pajta összedült s a földesur elpusztult egész háznépével együtt. Ez is vasárnapon történt. Mikor a király ezt az istenítéletet hallotta, azonnal megparancsolta, hogy ezentul vasárnap senkinek se szabad dolgozni. Így származott a vasárnapi munkaszünet.

— **Botrány egy kolostorban.** Lisszabonból irák mult hó 30-áról: Egy borzasztó botrány, melynek színhelye városunk volt, rendkívüli izgalmat keltett egész Portugáliában. Arról van szó, hogy egy itteni kolostorban megmérkeztek egy tizennégy éves leányt, miután előbb gyalázatos büntetést követtek el vele. Lisszabonban ezelőtt két évvel meghalt egy özvegy asszony, a ki két leányt hagyott hátra, Sarah-t és Cleciliát, kiket egy Pereira nevű rokonának gondjaira bízott. Pereira daczára annak, hogy a két gyermeket szerette, még se nevelhette maga föl, hanem előbb az irgalmas nénék s aztán a trinitárius hölgyek nevelő intézetébe adta őket. A leányok közül az idősebbik, a tizennégy éves Sarah, általános föltűnést keltett szépségével, de a mellett tartózkodó jellemű és kevés szavu volt. A leány ezelőtt néhány héttel súlyos betegségbe esett: gyomorgöres és fejfájás miatt panaszkodott. Arczán sárgás foltok támadtak. Sarah semmit sem akart mondani gyámjának, mert attól tartott, hogy meg fog ijedni. Pereira nem is sejtette, hogy az általa annyira szeretett gyermek beteg, midőn egészen váratlanul a zárda főnöknőjétől egy lakónicus levelet kapott, melyben az állott: „Az ön gyámleánya, Mattos Sarah, ma reggel meghalt”. A fiatal leány, kire vérhányási roham jött, meghalt néhány óra múlva, miután egy apácza erős mérget adott be a végből, hogy „fájdalmát csillapítsa”. Pereira nyomán a kolostorba sietett, hogy nagy ügygyel-bajjal kieszközölje, hogy a holttesthez boacsássák. Sarah fehérbe öltöztetve és virágokkal elborítva, az ágyon feküdt, hol apácák vették körül.

— Miben halt meg? kérdé Pereira.

— Ajulási rohama volt, válaszolt a főnöknő.

— De hisz sohasem volt beteges és még ezelőtt négy nappal teljesen jól érezte magát.

... A zavar, melylyel a főnöknő küzdött, a sárgás foltok, melyet a halott arczán látott, gyanut támasztottak Pereira-ban, ki azzal az ürügygyel, hogy intézkedni fog a temetés iránt, nyomban távozott. Azonban a helyett, hogy a temetés iránt intézkedett volna, elment a rendőrfőnökhöz és ettől erőlyesen követelte, hogy a holttestet törvényszéki orvosok által vizsgáltsassa meg. Az orvosok megejtették a boncolást és azután a következőket állapították meg: Sarah méreg által halt meg: a mérget nemét mindaddig nem lehet megállapítani, míg a beteket vegyileg nem elemzik: az azonban minden kétségen felül bizonyos, hogy a fiatal leány állatias büntett áldozata volt és hogy ezt a büntetést a legnagyobb durvasággal követték el. Testén iszonyu sérülések látszanak kívül és belül. Ez az orvosi jelentés annyira fölizgatta a közvéleményt, hogy valahányszor a vizsgálóbíró és a hatósági képviselők a zardába mennek a vizsgálat eszközlése végett, óriási közönség követi őket és halált kiált a trinitárius hölgyekre. A rendőrségnek folyton közbe kell lépnie, hogy az apácákat megoltalmazza a tömeg ellen. Fölsőleges mondani, hogy a gyanus helyiségből az összes növendékeket elvitték. Az apácák azzal védekeznek, hogy Sarah valószínűleg egy kimenetele alkalmával esett erőszaknak áldozatul. Azonban szerencsétlenségükre igen sok piszkos dolog kerül napvilágra, melyeket eddig eltitkoltak és melyek az apácákat nagy mértékben kompromittálják. A vizsgálatot a legnagyobb erőlylyel folytatják.

— **Egy anya.** Tiltott viszonyt folytatott Saint Palais községben a népiskola tanítónője, s abból származó gyermekét darabokra vágva, elégette a tűzhelyen. Mikor tegnap el akarták fogni, egy borotvával föl vágta ereit, de még élve vitték a fogház kórházába.

— **Az özvegyiség örültje.** Tillers francia városban Delorm Benois, egy mély csatornába ugrott, a hová megelőzőleg három gyermekét dobta. Legidősebb gyermeke hat esztendő volt. — A szerencsétlen ember egy héttel ezelőtt öz-

vegygyé lett, mit annyira szívére vett, hogy agya megzavarodott. Eddig még csak egy holttestet fogtak ki a csatorna vizéből.

— **40 50 és 51.** Ezek voltak a Farkas Menyhért számai. Temesvárról most azt jelentik, hogy ugyanezek a számok az ottani lottóhúzáson megint kijöttek, de ezuttal az államnak sokkal kevesebb kárt okoztak. Egy tanuló 27 krajczáron ternót nyert velök.

— **Rövid hírek.** A zágrábi érsekség vagyónát most leltározzák. — A zongerájok ellen hajszát indítottak Budapesten. — **Nagy-Szebenben** elfogták Vasquez Miksa grófit család miatt. — **A görög trónörökös botját,** melylyel a czarevicsét megmentette, a pétervári muzeumba teszik. — **Oláhország** lakossága 5.044.723 lélek. — **Vad helyett embert** lőtt Riesz Ferencz apatini lakos. — **Amerika** nem ereszt be az orosz zsidókat. — **A tagosítást** Nadab Arad megyei községben katonasággal kell eszközölni. — **Görzben** Bosnyák Gabriella magyar nő titokzatos halállal mult ki. — **Szegeden** Bartók János földbirtokost meggyilkolták. — **A dünkirchnei** színházban gázrobbanás történt és e miatt számos sebesülés esett, a tűz is kitört. — **Dijonban** egy előkelő nő férfi ruhában megleste férjét s midőn hűtlenségen kapta, az utcán megölte. — **Ungváron** egy szép fiatal leány, a ki mennyasszony volt, a vízbe fult. — **Vilmos** császár azt mondta Londonban, hogy ő is elment volna Párisba, ha Frigyes császárnét jobban fogadják. — **Szathmár** város megkötötte a szerződést a villamvilágításra nézve. — A „New-York” biztosító társaság gyönyörű palotát épített Pesten. — **A londoni** aquariumban egy Alexandre Jacques megkezdte 50 napra terjedő böjtölését. — **Kalkuttában** tengeri földrengést észleltek. — **A fővárosban** egy asszony meggyújtotta magát, hogy lelkét a tűz által megtisztítsa. — **Monte-Carlóban** egy Wells nevű angol 2 nap alatt a bankot 200 ezer frtig megkoppasztotta. — **Aradon** egy tisztihelyettesétől egy polgár, kire kardot rántott, elvette a kardját és csak nagy könyörgésre adta vissza. — **Kolumbus** hajójának mását készítették el a Chicagóiak.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

— **K. Hegyesi Mari** asszony N.-Váradon vendégzerepel. — **Reményi Ede** Léván is hangversenyezett. — **Makó** színtársulata Szentesen Réthy Laurával nagy tetszést arat. — **Sarah** Bernhard amerikai utjáról emlékiratot készül kiadni. — **Lohengrint** Párisban is elő fogják adni. — **A színészegyesület** központi kormánytanácsa a saját szobrai állíttatta a nyugdíjintézeti palotára s most a színészek mozgalmát indítottak, hogy azok onnan eltávolíttassanak. — **A budai** színikörben a Feneleányok kaszszadarab lett. — **Ne hagyj** magad Chesinger ezimen valaki szindarabot irt, melyet 6-án adnak elő a fővárosi színikörben.

Közgazdaság.

— **Az aratás eredménye Franciaországban.** A mult héten Franciaországban beállt erős föртеgek és esőzések sokat ártottak az aratásnak. A takarmányárpa és a rozs betakarítását az időjárás megakadályozta, ártva természetesen a magvak minőségének is. Annyi már most is kétségtelen, hogy Franciaország buza-termése deficitet fog eredményezni. Ha föltehető, hogy a termes 85 millió hektoliter fog tenni, ugy külföldről 30 millió hektoliter kellendő behozni, mivel Franciaország összes szükséglete 122 millió hetoliterre rug. A zab kivételesen jó aratást iger.

— **Kereskedelmi szerződés Szerbiával.** Mint Belgrádból táviratilag jelentik, a szerb pénzügy-miniszter az Ausztria-Magyarországgal folytatott tárgyalások alapján az új fogyasztási adótörvény 4. §-ának 7. és 8. pontjai értelmében a tengeri halak minden neme után eddig fizetendő fogyasztási adók további behajtását beszüntette.

— **A szőlők egy új gombabetegségét** fedezte fel a „Borászati Lapok” szerkesztőse a hozzá Békés, Somogy és Tolna vármegyékbe beküldött szőlőleveleken. A leveleket Mezey Gyula, a magyar-óvári gazdasági akadémia tanársegéde vette vizsgálat alá és benne a black-rottal rokon rot-blanc-ot, fehér rothadást ismerte fel. A betegséget okozó gomba neve Coniothycium diplodiella Sacc, mely hazánkban eddig még nem is-

meretes, csak 3 helyen lett konstatálva, a hol nagyobb károkat is okozott. Nemcsak a szőlő levélzetét teszi tönkre, de elpusztítja a szőlő bogyóját is.

— **Gabnaárak.** (Budapesti gabnatőzsde aug. 4. d. u. 2 órákor). Buza őszre 9.41 pénz, 9.43 áru; 1892. márcz—ápr. 9.88 pénz, 9.90 áru. Tengeri jul—aug. —— pénz. —— áru, aug—szept. 5.72 pénz, 5.74 áru, 1892. máj—jun. 5.18 pénz, 5.20 áru. Zab őszre 5.51 pénz, 5.52 áru, tavaszra 5.76 pénz, 5.78 áru. Káposztarepcze aug.—szept.—re 15.80 pénz, 15.90 áru.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése, augusztus 4-én. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felül, sulyban) ——— krig. Öreg köz. (páronként 300—400 klgr. sulyban) ——— krig. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felül sulyban 47 $\frac{1}{2}$ —48. krig. Fiatal köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 48.—49.— krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felül sulyban) ——— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) ——— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 49.—50.——ig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felül sulyban) ——— krig. Közép (páronként 250—320 kgr. sulyban) ——— krig. Könnyű (páronként 250 klgr terjedő sulyban) ——— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felül sulyban) ——— krig. Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) ——— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 48.—48 $\frac{1}{2}$ krig.

Sertélszám. 1891. auguszt. hó 2-án volt készlet 143.144 db, 1891. aug. hó 3-án felhajtott 400 drb, 1891. aug. hó 3-án elszállított 2386 db, 1891. aug. 4-én maradt készletben 141.158 db.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1891 aug. 4.)	
Magyar aranyjárdék 6%	101.75
Magyar aranyjárdék 4%	101.90
Magyar papírjárdék 5%	—
Magyar vasúti kölcsön	—
Magyar keleti vasúti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államk. III. kibocsátás	113.
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv. 104.50	
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temesbánati földterherment. kötvény zárad.	—
Magyar szőlődezsnaváltság kötvény	—
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyereségy-sorsjegy-kölcsön	141.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	132.50
Osztrákjárdék papírban	92.25
Osztrákjárdék ezüstben	92.25
Osztrákjárdék aranyban	111.50
1860-iki osztrák államsorsjegyek	137.50
Osztrák-magyar bankrészevény	1022.—
Magyar hitel-bankrészevény	335.50
Osztrák hitelintézeti-részevény	288.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.57
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.37
Német birodalmi márka	57.95
London (3 havi váltókért)	117.80
20 markos arany	11.58

Apró-cseprő.

Egy nyaralóban Buda környékén.

— Hogyan, már nincs meg az ön riasztó csengetyűje tolvajok ellen?

— Képzelse csak, múlt éjjel ellopták!

Si tacuisses.

Két barát hosszú idő után találkozik.

— Emlékszel még, mondja az egyik, Nádbereki kisasszonyra, kivel oly sokat táncoltunk?

— Hogy ne! Nagyon csinos leány volt, könnyű vér, szerette a férfiakat és gyakran mondtam magamban: sajnálom azt az embert, ki ezt a lányt feleségül fogja venni.

— Három év óta feleségem.

A költőnek, ti többi emberek, Emelni szobrot ne siessetek. Mert úgy lehet, még áll a büszke emlék, Midőn dalát már régen elfeledték...

Halhatlanok bírja az idő.
Csak akkor tudjátok meg, hogy mi ő,
Ha elmerültek hosszú századok,
S hozzá hasonlót még nem láttatok...
Vajda János.

— **A legdrágább indóház.** Bombayban most készült el a világ legdrágább indóháza. Nem kevesebb mint négy millió font sterlingbe került. Ily összeget még sehol sem fódítottak semmiféle pályaudvarra. De a bombayi indóház ritkítja is párját. Ó-ind stíben épült, gazdag művészi díszítésekkel. Középső kupolája fölött a haladás allegóriái óriás szobor csoportja emelkedik. A belső nagy csarnokot Victória angol királynő és India császárnőjének nagy szobra díszíti, allegorikus alakzatokkal körülvéve.

— **Civilizált kannibalok.** Egy new-yorki lapnak borzalmas esetet írnak Salinasból Minas állam (Brazília) egyik városából. Salinas rendőrsége ugyanis július 10-én egy emberhussal táplálkozó gyilkos bandát kerített kézre. A vadállati szövetkezet fejét Vierranak hívják. Cida de Leopoldina című lap szerkesztőjének sikerült kieszközölni, hogy a fogságba került kannibál főnökkel beszélhessen. Ez a következőképp adja elő Vierrával való párbeszédét: „Igaz-e, hogy önök emberáldozataik husából éltek?” A gyilkos legnagyobb hidegvérrel igennel válaszolt: „Persze! Mondá. — Azok a beszózott ember húsdarabokkal telt hordók adhatnak bizonyosságot, melyeket a rendőrök pinczében megtaláltak. Én, Bazilio és Leandro barátaim, valamint a többi társaim hététkig kizárólag emberhussal táplálkoztunk. „És mi okból?” „Nagyszerű!... Hát azért, mert pompásan izlik. Különbösen Leandro barátom unszolja rá bennünket. Egy napon elhalt gyermekének holtestéhez hitt meg ebédre. Ehes voltam, ettem belőle. Nehány nappal később egy az uton alva talált öreg asszonyt ütöttem agyon. Ez volt első gyilkosságom, melynek oka, mint a későbbieké, az eleség miatti gond volt. Az áldozat elfogyasztására Leandro Bazilio és Pedrillo barátaimat hívtam meg. Utóbbiak menyasszonyait is elhozta és így együtt hozzáálltunk a lakomához. Később egy Simplio nevű öltünk meg és nem sokkal azután ennek két fiát. Mindnyájukat elfogyasztottuk. Ez után már nehéz idők következtek, mert a rendőrség fel volt lánmáza. Ebben a szükségben kénytelenek voltunk Basilio menyasszonyát lemészárolni. A mint ezt is megtettük, Basilioa kötöttük; ezt is leszurtam. Leandroval egyetemben áldozatunkat már félig megettük, midőn a reánk tört katonák vig életünknek véget vetettek. — A gyilkos e szörnyűségekkel a tiszta igazságot mondta el. Tényleg úgy történt, hogy a rendőrkatonák épen akkor törtek rájuk, midőn a vadállatok áldozatuk húsát falatozták. A megmaradt részt beszóva találták meg egy nagy edényben. A rémséges emberi szörny még azt is beszélt, hogy a húst főzve, sütvé, nyersen, sózva és borsolva ették meg a nélkül, hogy a legkisebb undort érezték volna. Az elfogott kannibalok a megbánás legkisebb jelét sem mutatják. Ugy látszik, mintha az emberhus élvezete minden emberi érzést kiűzött volna belőlök. Az egész oly borzalmasnak látszik, hogy alig lehet elhinni.

A „Nagy Pipás“.

— REGE. —

Irta: *ifj. Mórca Pál.*

Ejszak-Amerikában volnánk, ott a hol az Ohio partján lakozó „Bock-Rock“ indus törzs egyszerű és szelős „wigwam“-jai emelkednek.

Egyik indián kunyhó előtt daliás európai ifju üldögél; vele szemben az illatos fűben ravasz arcú s okos szemű indiánus heverész. A fiatal európai utazik, de nem — czukorban; az indián pedig vezetője s sok tekintetben tanácsadó barátja is.

A fiatal fehérőru, ki már sok földet beutazott, nagy szomorúan panaszkodik indus barátjának, hogy a „Bock-Rock“ törzs deli leánykái és kaczkias menyecskei, mily keveset adnak rá és mily megvetéssel utasítják vissza legártatlanabb szerelmi ömlengéseit is. Pedig a fehérarcu uidegen minden tekintetben megállja a sarat és bármelyik finnyás izlésű nagyvilági hölgy is kész örömmel ölelné élvágyó karjaiba... De

nem úgy az indus Hajnal Csillag, Gyöngyharmat, Csalogány Fütty, vagy az ég tudná meg, mint nevezett rezesbőrű szépség, mert az hátat fordít s ajkfelbiggyesztve sziszegi vissza az illetlen idegennek, hogy: „Fi donc!“ az az hogy mivel a „Bock-Rock“ törzs szüzei nem igen beszélnek francziául, — hát „Csi-ba!“

Az ifjut bosszantja ez a konok ellentállás és ki nem magyarázható visszautasítás. Haragszik és panaszkodik elmés indián barátjának, ki félig szánakozó, félig gunyosan mosolygó arczzal tekint reá.

Majd pipáját erősen megtölti az indián. Rágyujt, füstöl és végre körülbelől így tartalmu szavakat intéz tapasztalatlan fiatal barátjához:

— Ne busulj szógám! Kis gond s szóra sem érdemes az egész história. A „Bok-Rock“ leánykák szive sincs kőből, azt is meglehet olvasztani, csakhogy szerével módjával. Ha kíváncsi vagy megtudni ezen varázs-módszert, akkor testvér ide figyelj és hallgass.

A „Bock-Rock“ közt egész más divat járja mint nálatok. Itt ugyanis, ha az ifju megszeret egy leánykát, akkor érzelmeit szívének legtökéletesebb rekeszébe zárja és hallgat, mint a ki — rossz fát tett a tüze... Szerető szive lángra lobbanását sem csökkal, sem tekintetével nem igyekszik elárulni, mert — ha nappal szívének oltárára csak egy pillantást vetett volna is, vagy annak egyetlen egy hizelgő szót mondana is, mind magát, mind drága tubiczáját az egész „bock-rock“-i asszonytársadalom megvetésének tenné ki.

Oh pedig ezek a hölgyek gonoszok, rólok mondá maga a napisten — tudós papja a fenkölt lelki Hutzli-Putzi: „Még ha nyelvök nem volna is — beszélnének!“

Azonban az Ohio mentén lakozó rezesbőrű szerelmes ifjak sem méltatlan gyermekei Ádám és Eva, közös ősszüleinknek. Találnak bizony ők is utakat és módokat arra, hogy mint elégtésük ki szerelmi vágyaikat.

Ott is jól tudják azt, hogy a szerelemnek bagoly szemei vannak és hogy a szerelmet, inkább a halvány hold deleje, mint az izzó arcza nap tüze — élteti...

Epen ezért éjjel, midőn a mély csendet semmi sem zavarja, az elhagyatottnak látszó táj megelevenül. A szétszórt „wigwamok“-ból egyenként kullognak elő a lángoló szívű és szagos kapadohánytól erősen illatozó pipájú „Bok-Rok“ ifjak, a választott kedves kunyhójához...

A fakilincses kunyhó-ajtó nesz nélkül nyílik ki, a szerelmi kalandra vágyó ifju, remegő kéznyomása alatt.

Az ifju belép akadály nélkül és égő pipájával a szentélybe, a kedves leányka szobájába, a hol is, ha a lány a legény pipája tüze ét kioltja, a legény — marad és kéjesen ölelő karok fogadják...

Mivel az égő pipa kioltása — az Ohio partján lakozó „Bock-Rock“ törzs szerelmeseinél — nem kevesebbet jelképez, mint a viszont szerelem bevallását...

Ha pedig el nem oltanák pipája tüzet, akkor a boldogtalan ifju lehűtött szívvel ugyan, de annál inkább füstölő pipával, hagyja oda a halálnál is kegyetlenebb lakását, ki pipája, illetőleg szive tüzet kioltani nem akarta...

A komoly rezes bőrű, kit földéi méltán neveztek „Nagy kigyó“-nak, elbeszélését befejezve, kedves fehér barátját — kiról pedig nagyon bölcsen tudta, hogy nem szokott pipázni, — legbecsebb kincsével, sajátkezűleg faragott kőpipájával ajándékozta meg.

Az ifju kevés vonakodás után elfogadta az egyszerű, de mégis értékes ajándékot...

S nem sok idő múlva, már is annyira belejött a pipázásba, hogy a „Bock-Rock“ törzs harmatgyöngye szüzei és tűzkeblű menyecskei — méltán nevezték el „Nagy Pipás“-nak!...

A kis lottó huzarói.

— Aug. 5. —

Brün: 62 47 3 84 24

REGÉNY CSARNOK.

Két szín, két szív.

REGÉNY.

Irta: Sz. Buday Etel.

29

A napok teltek és Mohamed izgatottan várta Mária látogatását, de nem jött. A családás levertte tette, órákig elült a bódé előtti kis padon szótlan — figyelőn nézve az utra, ha nem jön e mentő angyala a hívogató reménység zöld galyával, melyet követne szívesen a végtelenségig.

Mig ezt várta elfogultan, nem vette észre nővére halvány, bánatos arcát, nem könybe borult szemét, bánatos sóhaját, megváltozott szomorú kedélyét.

Hisz ő egy ön alkotta ábránd világban él, melynek lebilincselő büvköréből szelleme nem bontakozhatik ki. Mi körülte történik nem hallja — nem látja, csak Máriának csengő hangját és szép bájos alakját, mit képzete minden pillanatban elébe varázsol. — Így Azraél vajmi kevés figyelemben részesíti.

Egyik délelőtt is elmerülten ül Mohamed a kis padon.

Az égboltot nehéz fekete fellegek borítják, s a nagy plátán fák jóslólag vihart suttognak, kiterjesztett nagy ágaik reszketnek a légben mint egy veszt intégetve egymásnak. A sudar jegegyék a keleti szélől busan hajlongnak egyoldalra, remegve büszke koronájokért, féltve azt — a közeledő vihar bösz dühétől. — A fenyők messze ágaikkal ellent állnak a szél rohamának; tán táj is a szelkomának tuskés levelein keresztül rohanni? — tán ezért, kikerülve e haragos zöld fákat, még böszültebb dühvel rohan a többinek tépve leveleiket — törve galyaikat.

Mohamed meglegedetten gyönyörködik a viharban.

Ez összhangzó borult kedélyével, így némileg, lelke belvilága egyensúlyba jön a külvilággal.

Azraele összefont karokkal áll a pad mellett, a bódé deszka falának támaszkodva, s behatóan Mohamedre néz.

Levert arckifejezése elárulja, hogy szívébe lát s tudja, mily viharos szenvedély dulja azt. Szánja őt szenvedélyeért, mely soha viszonzásra nem fog találni, és a családás bánatáért, mely idővel be fog következni.

Érzi, tudja, hogy hűségesen tudná szeretni egész életén át, e színben különböző, de szíven megegyező férfiut, ki egy elérhetetlen fényes csillag után fut, melynek ragyogása vezető sugárként nem fogja bevilágítani életét, hanem annak egy eltévedt hamis csilláma örök sötétségbe fogja őt majd hagyni, honnét az ő baráti keze vezérelendi ki.

És Azraele felfogadta, soha el nem hagyni Mohamedet; bármily körülmények között is, híven mellette fog maradni, mint szerető igaz jó barátja.

Midőn e titkos fogadalmat Önmagában tette, a vihar zajába vegyülten tompa dübörgést hallott, és nem sokára paripán száguldó lovasnő lett látható, ki egyenesen a bódénak tartott. Azraele össze rezzent, felismerve Máriát a lovasnőben, s helyén maradván halkán figyelmeztette Mohamedet, ki a közeledőt elmerülve gonlataiban nem vette észre.

Mohamed egy szökéssel Mária előtt volt — s a ló zabláját megragadva és a felindulástól akadozva mondá.

— Oh kisasszony! — e borzasztó időben egészen átázva!

— Biz igen Mohamed, — a lóról lepattan, és sötétkék könnyű szövétű lovag öltönyében mely a víztől szorosan alakjához tapadt alig bír előre hatolni. Különös helyzetén nagyokat nevetve ér a bódéhoz és sebesen bemegy, az ajtótól vissza kiáltva Mohamednek.

— Lovamat is fedél alá juttasd Mohamed. A bódé belsejében szemben találta magát Azraellel, kitől nyájasan kérdé:

— Ugy-e kisasszony, kegyed Azraele? fogadott nővére Mohamednek?

— Az vagyok, — válaszolt nyugodtan — aniban lehetek szolgálatára?

— Oh ha oly szíves lenne, hogy szobájába vezetne és kölcsönözne egy száraz öltözéket ez

átázott helyett, kedves kisasszony igen lekötelezne — s a hely, hol megállt, ruhájából leszivárgott vizárral lett megjelölve, mit nevetve mutatott Azraelnek.

(Folyt. köv.)

Idegenek névsora.

„Bika“ szálloda.

Gróf Stübenberg birtokos Székelyhid.
Pécsi László minisz. oszt. tanácsos Bpest.
Gyenes Zsigmond birtokos Porcsalma.
Harkányi János „ Bpest.
Deutsh Bela „ Hatvan.
Beleyer „ Nyiregyház.
Bálintfi „ Szentes.
Körmendy „ Csongrád.
Sugar „ Bpest.
Leichtseheim „ „
Szt.-Iványi István „ Gömör.
Gross Zsig. „ P.-Ladány.
Svartz Gyula „ Gyapoly.
Svartz Jakab „ „
Svartz Zsig. „ Nyiregyház.
Sternthal „ „
Póssay „ Szathmár.
Pessina „ Szentes.
Csillag „ P.-Fenyő.
Czeisler „ Monok.
Mandi Samu „ Nyirbátor.
Deatonovits ker. Bpest.
Latzkovic „ „
Tóth „ „
Ménhárd „ „
Földheim birtokos Szeged.
Spitz Bpest.
Bach birtokos Gyalu.
Pfeifer Bpest.
Ruzsin Bertalan Eger.
Ruzsin Ottó Eger.
Beifrecht László Eger.
Sohner Lajos „ „
Dienes Lajos „ „
Sturmman György Orosház.
Goldstein Bernhard Bécs.
Seligmann „ „

A angol királyi szálloda

Urbán Alajos mérnök Bpest.
Groszmann Vilmos mérnök Bpest.
Mandel Gusztav birtokos Nyiregyháza.
Khon Aron utazó Bécs.
Rozenfeld juhkereskedő Tiszadérzs.
Pájer Béla Bpest.
Szaplanczay Mihály Bpest.
Márton Gyula ret. lelkész Mihajdi.
Reizner Ede birtokos Csipi-pusztá.
Engeszer József magánzó N.-Bocskó.
Veltner birtokos H.-Boszörmény.
Popper Miklós N.-Udvar.
Mandel Márton Derecske.
Weisz Jakab H. Boszörmény.
Gerő Albert ügyvéd Bpest.

„Fehérló“ szálloda.

Kisreiber József kereskedő Bécs.
Fuchs J. utazó Bécs.
Csuka László birtokos Nánás.
Papp Sándor „ „
Csohány László „ „
Paál Viktor számtartó Mezőtur.
Lihsman József birtokos N.-Várad.
Buskay Izidor bérlet T.-Földvár Szolnok. m.
Leitmann Menyhért Morcs Petri.
Lippe József birtokos Csehország.
Nagy Albert „ Köszelyszegi-pusztá.
Gradt Vilmos utazó Bécs.

„Frohner“ szálloda.

Geiger S. termény kereskedő Bpest.
Lófkovics ker. Igló.
Guttreund Ignátz Bpest.
Fisch birtokos N.-Léta.
Gabányi Antal birtokos Szulges.
Rozenmann Márk „ Tasnad.
Bek Henrik és fia Vajda.
Kopcs Nándor „ „
Svartz Lőrincz Eger.
Svartz Antal Eger.
Svartz Dezső „ „
Baue kereskedő Nyiregyháza.
Grosz „ Szoboszló.
Sehnek „ „
Friedmann Derecske. „ „
Szép József Kaba. „ „
Hajnal birtokos Nádudvar.
Weisz Lajos kereskedő M. Ozalka.
Fischer S. „ „
Weisz Miklós ker. M.-Szalka. „ „
Grny Imre birtokos „ „
Halmi Ödön gazdász Ny.-Csaholy.
Nenzeti birtokos Turta. „ „
Weisz és társa juh ker. Bécs. „ „
Glück Salamon N.-Mihály. „ „
Dein Márton N.-Hilász. „ „
Rozenbaum Lövei N.-Várad. „ „
Fischer Menyhért N.-Léta. „ „
Khon Jakab Kaba. „ „
Jakobovics ker. Czepléd. „ „
Máday „ Miskolcz. „ „
Lám „ „ „

Üzlethelyiség változtatás.

Alólirott bátorkodom fölhívni egy a városi, mint a vidéki közönség szíves figyelmét azon körülményre, hogy a Czepléd-utcában, a volt Némety Sándor-féle házban 14 éven keresztül fenállott

ROSTA- és SZITA KÉSZÍTŐ üzletemet

ugyancsak Czepléd-utca 2154. szám alá, Kardos László ur házába helyeztem át, a hol is nyílt üzletemmel mindenkor szíves kész szolgálatára állok a nagyérdemű közönségnek. Ajánlom igen jó minőségű, áttörő (pasier) szitáimat, egy a gyógyszerész és kereskedő uraknak szükséges, kiváló erős szita és rosta neműimet, valamint mindenféle szőrő rostákhoz való szöveteimet és ablakokra való szunyog hálótait.

Kérem ezentúl is a közönség szíves pártfogását

kiváló tisztelettel

VARGA IMRE

rosta és szita készítő.

MADLIN

csemege szőlő kilója 70 kr
LEIDENFROST ARMIN

csemege üzletében,

Debreczen „BIKA“ szállodával szemben.

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN. N.-VÁRAD
Kistemplom-bazár.

FRANCZIA BATIST

előnyös bevásárlás folytán rendkívül olcsó
leszállított áron.

KIHÁZASITASI KELENGYE

teljes kiállításal.

Vászon, kész fehérenemű,
DIVAT, ROVIDÁRU.

butorszövet, szőnyeg,

függöny

ágy- és asztalterítő,

Paplan és matrác raktár

dus választékban, jutányosan szabott árak
mellett,

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár

gyári áron.

Pike, trico, plüs,

nyári paplanok

és mindenféle

T Ü R D Ö C Z I K K E K

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

MÉHÉSZ JÓZSEF

SZIJGYÁRTÓ ÜZLETE

Debreczen, Nagy-csapó-utcza, Stenczinger-ház.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

SZIJGYÁRTÓ ÜZLETEMET

a mai kor kívánalmainak megfelelően berendeztem.

Üzletemben készen kaphatók a legjobb fajta bőrből készült kocsizó löszerszámok valamint igás hámok is többféle választékban.

Megrendeléseket, ugyancsak javításokat, a legjutányosabb árszámítás mellett a meghatározott időre gyorsan elkészítek.

maradtam tisztelettel

MÉHÉSZ JÓZSEF

sziigyártó.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, nyálk. gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszeráraitában. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESSZ ES SO

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

csúz és minden

meghülesi betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúz, mindennemű testfájdalmak és benulásnál; borogatás alájában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belőleg viselve vegyítve hirtelen rosszul, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerárán és an 5 kereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszessz és sója vidékemen nagyserűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla, Muraközy Károly gyógyszer., Szent-Királyi Tivadar és Gerébi Fülöp uraknál.

SZENZACZIÓS TALÁLMANY

gyengességi eseteknél.

Férfiak számára!

cs. és kir. szabad. electro-metallikus készülék

DR. BORSODI.

Ausztria-Magyarországon és külföldön szabadalmazva.

Párizsban 1889-ben aranyéremmel kitüntette.

Briszle-ben 1886-ban ezüstéremmel kitüntette.

Genfben 1889-ben nagy ezüstéremmel kitüntette.

Nizza 1890. aranyéremmel kitüntette.

Dr. Borsodi-féle cs. és kir. szab. electro-metallikus készülék, szabadalmazva és kitüntette, elűnteti a férfigyengeséget, miután a kimerült idegeket erősíti és a szervezetnek újult erőt kölcsönöz. A készülék alkalmazása fölte egyszerű. Eszerevethetetlen a testen való vizsgálata, magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére.

DR. BORSODI Budapest. Teréz-körút 4. szám.

Kimerülő broszúrok díj- és bérmentesen küldetnek.

Miért kedvelik annyira a

Horgony-Köépitő-szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenné egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépitése a szülőknél is kellemes mulatságot szerez és minthogy mind egyik szekrény szabályszerűen kiegészíthető.

A ki egy kevésbé értékes utazás vetele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czegunk valamint gyári jelvényünk „A veres Horgony” hiányzik.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Richter F. Ad. és társa, Bécs, Nibelungengasse 4.

Debreczen, 1891. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.